

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställningar angående försäljning till telegrafverket av riksbankens fastigheter i Kalmar och Karlskrona.

I särskilda skrivelser till bankoutskottet den 22 mars 1945 hava fullmäktige i riksbanken anhållit, att utskottet måtte utverka riksdagens bemyndigande för fullmäktige att till telegrafverket försälja *dels* riksbankens fastighet i Kalmar för ett pris av 500 000 kronor, *dels ock* riksbankens fastighet i Karlskrona för ett pris av 550 000 kronor.

Riksbankens fastighet i Kalmar.

Såsom framgår av Kungl. Maj:ts proposition nr 109 till innevarande års riksdag angående inköp för telegrafverkets räkning av riksbankens fastighet i Kalmar har — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — överenskommelse träffats mellan fullmäktige i riksbanken och telegrafstyrelsen om försäljning av nämnda fastighet till telegrafverket för en överkommen köpesumma av 500 000 kronor.

Fastigheten har vid 1938 års fastighetstaxering åsatts ett taxeringsvärde av 380 000 kronor, till vilket belopp fastigheten jämväl är uppförd i riksbankens räkenskaper såsom tillgång inom linjen.

De närmare villkoren för försäljningen framgår av ett med fullmäktiges skrivelse överlämnat, härvid såsom bilaga fogat avtal (*Bilaga*).

I nämnda *proposition nr 109* har anförts följande:

Inom riksbankens fastighet i Kalmar — nr 1 i kvarteret Bankmannen — äro förutom lokaler för riksbanken inrymda lokaler för såväl post- som telegrafverken.

I skrivelse den 6 februari 1945 har telegrafstyrelsen hemställt om anvisande av medel för inköp för telegrafverkets räkning av ifrågavarande fastighet.

Till stöd härför har styrelsen framhållit, att telegrafverkets nuvarande stationsutrustning vore omodern och försliten och dess kapacitet i det närmaste helt tagen i anspråk. Då det blivit allt svårare att nöjaktigt upprätthålla telefontrafiken med nuvarande utrustning, vore det oundgängligen nödvändigt att snarast anskaffa ny station för automatisk koppling. De av telegrafverket för närvarande disponerade lokalerna bleve härvid otillräckliga. Nya och för en automatisk stationsutrustning mera lämpliga lokaler

måste därför anordnas. Dessutom måste nya lokaler anskaffas för erforderlig överdragsstation för den nya ostkustkabeln, vilken beräknades bliva framdragen till Kalmar under sommaren 1946, då överdragsstationen måste vara färdig för att kabeln utan dröjsmål skulle kunna tagas i bruk.

Tidigare företagen utredning hade, meddelar telegrafstyrelsen, givit vid handen, att erforderliga lokaler för såväl post- och telegrafverken som riksbanken icke kunde beredas inom riksbankshuset. I anledning härav hade riksdagen för budgetåret 1944/45 anvisat ett investeringsanslag å 855 000 kronor till uppförande av en posthusbyggnad (skrivelse 1944: 85). De nuvarande postkontorslokalerna skulle efter postverkets avflyttning från fastigheten kunna helt tagas i anspråk för telegrafverkets behov.

Då telegrafverket därefter komme att disponera största delen av huset och då för förslagets genomförande rätt genomgripande ändringar måste vidtagas inom byggnaden, hade det ansetts lämpligt, att fastigheten förvärvades av telegrafverket och att riksbanken i fortsättningen finge disponera sina nuvarande lokaler mot en hyra, beräknad enligt ett mellan riksbanken samt post- och telegrafverken den 31 december 1920 ingånget hyresavtal.

Fullmäktige i riksbanken hade, meddelar telegrafstyrelsen vidare, för sin del förklarat sig villiga att till telegrafverket överlåta fastigheten till ett pris av 500 000 kronor. Mot detta pris hade telegrafstyrelsen icke något att erinra.

Med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition har riksdagen, på hemställan av statsutskottet i utlåtande nr 58 till Inköp för telegrafverkets räkning av riksbankens fastighet i Kalmar för budgetåret 1945/46 under statens affärsverksfonder, telegrafverket, anvisat ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Riksbankens fastighet i Karlskrona.

Såsom framgår av Kungl. Maj:ts proposition nr 204 till innevarande års riksdag angående inköp för telegrafverkets räkning av riksbankens fastighet i Karlskrona har — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — överenskommelse träffats mellan fullmäktige i riksbanken och telegrafstyrelsen om försäljning av nämnda fastighet till telegrafverket för en överenskommen köpesumma av 550 000 kronor. I överenskommelsen ingår, att riksbanken i fortsättningen skall få disponera sina nuvarande kontorslokaler och vissa andra utrymmen mot hyra, beräknad i enlighet med de grunder, som intagits i ett mellan riksbanken samt post- och telegrafverken den 31 december 1920 ingånget hyresavtal.

Fastigheten har vid 1938 års fastighetstaxering åsatts ett taxeringsvärde av 550 000 kronor, till vilket belopp fastigheten jämväl är uppförd i riksbankens räkenskaper såsom tillgång inom linjen.

I förenämnda *proposition nr 204* har anförts följande:

Inom riksbankens fastighet i Karlskrona — nr 12 i kvarteret nr 5 Magistraten — äro förutom lokaler för riksbanken inrymda lokaler för telegrafverket. Tidigare har även postkontoret på platsen varit inrymt inom fastig-

heten. Då emellertid företagen utredning visat, att erforderliga lokaler för alla tre institutionerna i fortsättningen icke kunde beredas inom riksbanks-huset, har för postverket uppförts en egen byggnad.

I skrivelse den 28 februari 1945 har *telegrafstyrelsen* hemställt om anvisande av medel för inköp för telegrafverkets räkning av ifrågavarande fastighet.

Till stöd härför har styrelsen framhållit, att telegrafverkets nuvarande lokalutrymmen inom byggnaden vore mycket trånga och att för samtliga avdelningar krävdes ökat utrymme. Det hade därför avsetts, att de förutvarande postkontorslokalerna, som för närvarande stode tomma, skulle efter erforderliga omändringar tagas i anspråk för telegrafverkets behov.

Då telegrafverket därefter komme att disponera största delen av huset och då för iordningställande av lokalerna rätt genomgripande ändringar måste vidtagas inom byggnaden, hade det ansetts lämpligt, att fastigheten förvärvades av telegrafverket och att riksbanken i fortsättningen finge disponera sina nuvarande lokaler mot hyra. Denna borde beräknas efter de grunder, som intagits i ett mellan riksbanken samt post- och telegrafverken den 31 december 1920 ingånget hyresavtal.

Fullmäktige i riksbanken hade, meddelar telegrafstyrelsen vidare, för sin del förklarat sig villiga att till telegrafverket överlåta fastigheten till ett pris av 550 000 kronor. Mot detta pris hade telegrafstyrelsen icke något att erinra.

Fullmäktige ha i sin ovanberörda skrivelse anfört i huvudsak följande:

Fullmäktige vilja meddela, att riksbankens nuvarande lokaler i Karlskrona äro i mycket bristfälligt skick och i behov av förhållandevis omfattande reparationer. Kostnaderna härför skola enligt nämnda hyreskontrakt bestridas av riksbanken. Vidare är inredning och inventarier i bankens lokaler ålderdomliga och förslitna, varför en förnyelse i detta hänseende bör komma till stånd. Preliminära förslag till ifrågavarande arbeten hava uppgjorts av arkitekten Lars-Erik Lallerstedt. Kostnaden för arbetena hava av Lallerstedt uppskattats, för reparationerna till 19 700 kronor och för ny inredning och nya inventarier till 26 300 kronor, vartill komma kostnader för arkitektarvode och kontroll, beräknade till c:a 6 000 kronor eller sålunda tillhoppa till c:a 52 000 kronor.

De ifrågasatta moderniseringsarbetena synas i och för sig icke vara av den storleksordning, att riksdagens bemyndigande för fullmäktige att låta utföra dem är erforderligt jämbikt 21 § bankoreglementet. Med hänsyn till arbetenas samband med försäljningen ha fullmäktige dock ansett sig böra i detta sammanhang anmäla desamma för bankoutskottet.

Med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 204 har riksdagen på hemställan av statsutskottet i utlåtande nr 118 till Inköp av riksbankens fastighet i Karlskrona för budgetåret 1945/46 under statens affärsverksfonder, telegrafverket, anvisat ett investeringsanslag av 550 000 kronor.

Utskottet. Utskottet har för sin del icke funnit anledning till erinran mot att riksbankens fastigheter i Kalmar och Karlskrona försäljas till telegrafverket i enlighet med de mellan fullmäktige och telegrafstyrelsen träffade överenskommelserna.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må bemyndiga fullmäktige att i enlighet med därom mellan fullmäktige och telegrafstyrelsen träffade överenskommelser till telegrafverket försälja riksbankens fastigheter i Kalmar och i Karlskrona för belopp av resp. 500 000 och 550 000 kronor.

Stockholm den 24 maj 1945.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Åkerberg, Sandström, Sundvik, Friggeråker, Leander, Lindblom, Löfgren och Andersson i Tidaholm;
från andra kammaren: herrar Svedman, Paulsen, Andersson i Munkaljungby, Mattsson, Johnsson i Kastanjegården, Sundberg, von Seth* och Nilsson i Landskrona.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Bilaga.

Mellan fullmäktige i Sveriges Riksbank, å ena, samt Kungl. Telegrafstyrelsen, å andra sidan, har, under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande av nedan omförmälda överlåtelse, träffats följande

A V T A L.

§ 1.

Riksbanken överlåter till Telegrafverket den Riksbanken tillhöriga tomten nr 1 i kvarteret Bankmannen (tidigare benämnd tomten nr 85 A, 85 B och 85 C i södra kvarteret å Kvarnholmen) vid Södra Långgatan, Larmgatan, Ölandsgatan och Västra Vallgatan i Kalmar — med en areal av 2 467,8 kvadratmeter och upptagande hela nämnda kvarter — jämte därå uppförd byggnad för en köpeskillning av femhundratusen (500 000) kronor och i övrigt på de villkor, som angivas nedan i §§ 2—5.

§ 2.

Telegrafverket uthyr till Riksbanken de kontors- och arkivlokaler inom fastigheten, som Riksbanken nu disponerar, jämte bostad för bankens vaktmästare på de villkor, som angivas i det mellan Riksbanken, Telegrafstyrelsen och Generalpoststyrelsen den 31 december 1920 ingångna avtalet, vilket reglerar hyresförhållandena mellan nämnda tre verk, dock att Telegrafstyrelsen icke skall äga uppsäga Riksbanken till avflyttning från kontorslokalerna tidigare än fr. o. m. den 1 oktober 1955. Beträffande den till vaktmästaren upplåtna bostaden skall likväl uppsägning kunna ske till avflyttning före sist angivna tidpunkt, såvida lägenheten dessförinnan oundgängligen skulle komma att erfordras för Telegrafverkets behov. Vid beräkning av det hyresbelopp, som riksbanken jämlikt förenämnda hyresavtal har att erlægga, skall fastighetens värde anses uppgå till 500 000 kronor (och icke till fastighetens taxeringsvärde).

§ 3.

Fastigheten tillträdes av Telegrafverket den 1 juli 1945, då köpeskillingen erlägges, dock med rätt för Telegrafverket att dessförinnan på egen bekostnad och på eget ansvar vidtaga de ombyggnadsarbeten inom fastigheten, som Telegrafverket kan finna påkallade.

§ 4.

Skatter och onera, som belöpa å fastigheten och hänföra sig till tiden efter tillträdesdagen, betalas av Telegrafverket.

§ 5.

Å tillträdesdagen överlämnar Riksbanken till Telegrafstyrelsen lagfartsbevis, tomtkarta, tillgängliga byggnadsritningar samt gravationsbevis, utvisande att fastigheten är fri från inteckningar.

Av detta avtal hava två exemplar upprättats, ett för vardera parten.
Stockholm den 19 januari 1945.

SVERIGES RIKSBANK

Allan Vougt

| *Jacob Hagströmer*

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN

Håkan^hSterky

G. Wold

| *Einar Bergh*

Bevittnas:

H. Fredricsson

K. Haglund

K. Pyk

Bevittnas:

Greta Persson
